

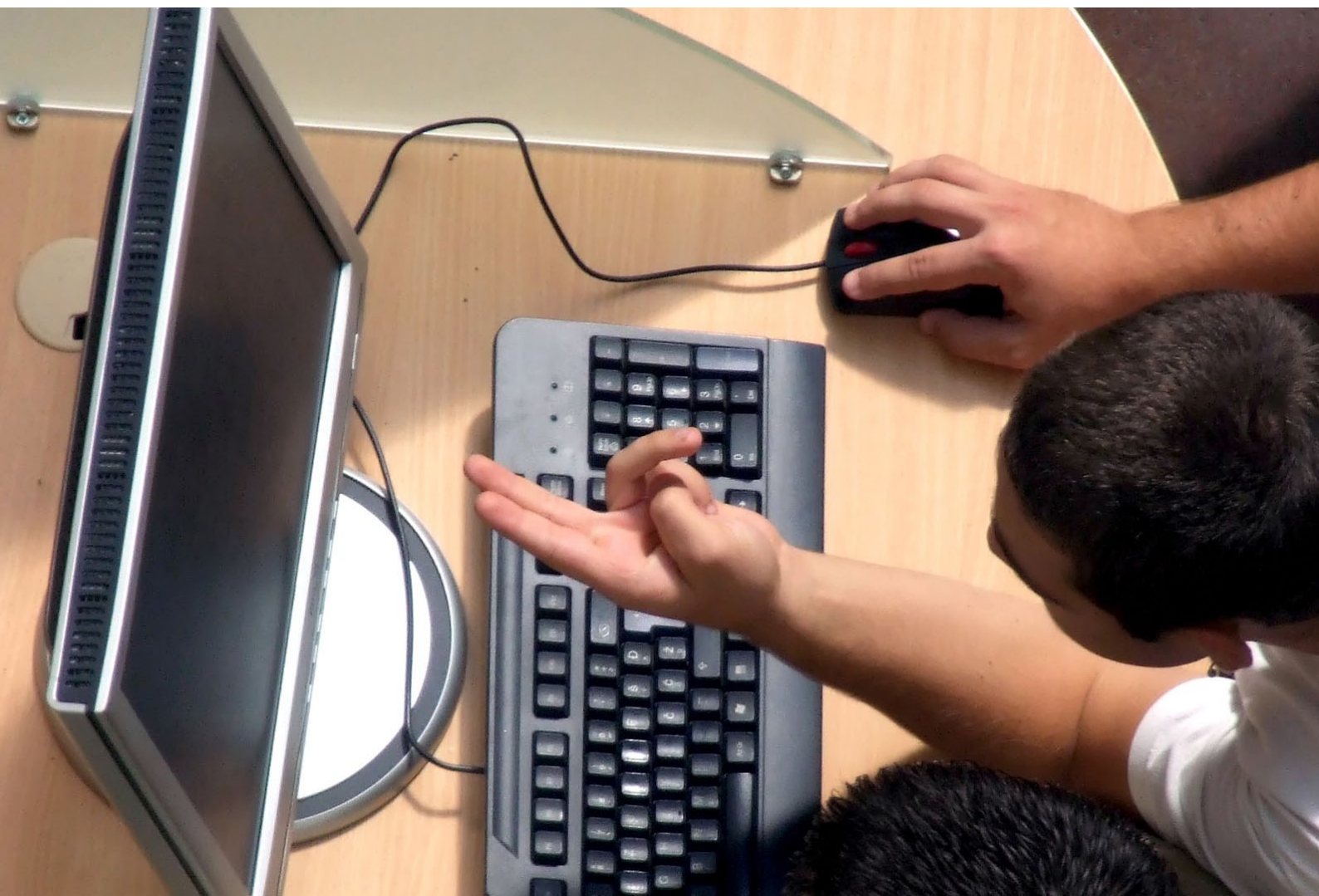
orange™

Fundacja

Bezpieczeństwo dzieci w internecie

Scenariusz spotkania edukacyjnego

dla rodziców uczniów klas VII-VIII szkoły podstawowej

Wstęp

Dzieci w wieku 13-14 lat wykorzystują internet do komunikacji czy rozrywki. Dzięki sieci młodzież komunikuje się ze znajomymi, rozwija swoje zainteresowania, zawiera znajomości, poszukuje informacji na interesujące ją tematy. Dlatego bardzo ważne jest uświadomienie rodzicom, jak istotna jest ich uważność, realne zainteresowanie tym, co nastolatek robi w sieci oraz rozmowy o zagrożeniach, z jakimi młodzi ludzie mogą zetknąć się w internecie.

Charakterystyka zajęć

Cele spotkania:

- zapoznanie rodziców z zagrożeniami, z którymi mogą zetknąć się ich dzieci w internecie,
- zapoznanie rodziców z zagrożeniami związanymi z brakiem ochrony prywatności i z zawieraniem znajomości online,
- ukazanie rodzicom zjawiska groomingu oraz sekstingu,
- zarysowanie problemu cyberprzemocy i przedstawienie sposobów postępowania, gdy dziecko stanie się ofiarą cyberprzemocy,
- uwrażliwienie rodziców na problem hejtu, szkodliwych treści oraz nadużywania internetu,
- przekazanie rodzicom praktycznych wskazówek, dotyczących zasad ochrony dzieci przed zagrożeniami związanymi z korzystaniem z internetu,
- wskazanie możliwości poszukiwania pomocy w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka online.

Czas trwania:

45 minut.

Odbiorcy:

rodzice dzieci z klas VII-VIII.

Miejsce:

klasa, świetlica, biblioteka – ważne, aby w sali był dostęp do internetu oraz projektora multimedialnego.

Pomoce:

prezentacja multimedialna.

Osoby prowadzące:

Wolontariusze, którzy mają wiedzę z zakresu bezpiecznego korzystania z internetu, unikania zagrożeń online oraz orientują się w najnowszych trendach internetowych wśród dzieci.

Przed przystąpieniem do realizacji zajęć należy uzupełnić lub poszerzyć wiedzę z zakresu bezpiecznego korzystania z internetu oraz unikania zagrożeń online (www.edukacja.fdds.pl – „Bezpieczeństwo online. Kurs dla profesjonalistów” oraz www.fundacja.orange.pl/kurs/ – „Bezpiecznie Tu i Tam. Kurs internetowy dla rodziców”).

Metody pracy:

wykład, prezentacja, projekcja filmów edukacyjnych, dyskusja.

Wskazówka dla prowadzącego

Ponieważ w trakcie spotkania przeważają elementy wykładowe, rekomendujemy, aby pokazywać rodzicom różne przykłady urozmaicające spotkanie, a także zachęcać do dzielenia się swoimi doświadczeniami. Należy przy tym kontrolować czas, gdyż na spotkanie przewidziano 45 minut. W sytuacji, gdy widać zaangażowanie rodziców w temat, chęć dyskusji i wymiany doświadczeń, spotkanie można przedłużyć do 60 minut.

Scenariusz zajęć

Wprowadzenie (10 minut)

FILM I DYSKUSJA

Przed zaprezentowaniem uczestnikom celów spotkania, prowadzący zaprasza ich do obejrzenia krótkiego materiału filmowego.

Na początek naszego spotkania zapraszam do obejrzenia krótkiego materiału filmowego.

**Slajd nr 2 prezentacji „Bezpieczeństwo dzieci w internecie. Spotkanie edukacyjne dla rodziców uczniów klas VII-VIII.”
lub bezpośrednio pod adresem: youtu.be/jfPpOzf-62U**

Następnie prowadzący prosi uczestników, aby podzielili się swoimi refleksjami związanymi z obejrzanym materiałem.

Chciałbym teraz zapytać, jakie są Państwa refleksje po obejrzeniu tego filmu?

Przykładowe pytania pomocnicze:

- *Z jakimi problemami boryka się bohaterka filmu?*
- *Dlaczego bohaterka filmu nie zwierzyła się rodzicom ze swoim problemów?*
- *Czy według Państwa dziewczynka narażona była na jakieś niebezpieczeństwa?*

Przykładowe podsumowanie prowadzącego:

Nastolatki przeżywają różne rozterki, problemy związane z okresem dojrzewania, dlatego tak istotne jest, aby uczestniczyć w ich życiu, rozmawiać o tym, co ich trapi, być z nimi – być uważnym rodzicem. Zdarza się, że młody człowiek pozostawiony sam sobie, szuka pomocy w internecie i może się wtedy zetknąć z różnymi zagrożeniami. Chcemy je dzisiaj Państwu zaprezentować i pokazać, jak można pomóc dziecku chronić się przed nimi.

AGENDA SPOTKANIA

Następnie prowadzący prezentuje uczestnikom plan spotkania.

Slajd nr 3 prezentacji „Bezpieczeństwo dzieci w internecie. Spotkanie edukacyjne dla rodziców uczniów klas VII-VIII.”

Przykładowa wypowiedź prowadzącego:

Nasze spotkanie zostało podzielone na 9 części.

Część 1. Ochrona prywatności nastolatka w internecie

Pierwsza część spotkania pokaże Państwu, jak ważna jest ochrona prywatności w sieci, szczególnie podczas korzystania przez nastolatki z serwisów społecznościowych.

Część 2. Zawieranie znajomości online/spotkania z osobami poznanymi w internecie

Druga część naszego spotkania ma na celu ukazanie, jak ważne jest stosowanie zasady ograniczonego zaufania w czasie poznawania i spotykania się z osobami poznanymi w sieci.

Część 3. Uwodzenie w sieci

W kolejnej części porozmawiamy o tym, jak rodzice mogą zapobiegać uwiedzeniu ich dziecka przez internet.

Część 4. Seksting

W tej części spotkania porozmawiamy o tym, jak rozmawiać z dzieckiem o sekstingu.

Część 5. Cyberprzemoc

W piątej części spotkania dowiedzą się Państwo, jak zachować się, gdy dziecko stało się ofiarą cyberprzemocy, a także, jak ważna jest właściwa reakcja świadka cyberprzemocy.

Część 6. Hejt

W tej części porozmawiamy o tym, czym jest hejt oraz mowa nienawiści. Dowiedzą się Państwo także, jak wyczulić dziecko na odpowiednie reagowanie w przypadku zetknięcia się z hejtem.

Część 7. Niebezpieczne treści

Następnie dowiedzą się Państwo, czym są szkodliwe treści i jak rodzic może chronić nastolatka przed tego typu materiałami.

Część 8. Nadużywanie internetu

W kolejnej części poznają Państwo zjawisko nadmiernego korzystania z internetu oraz dowiedzą się, jak rozpoznawać objawy jego nadużywania.

Część 9. Gdzie szukać pomocy?

Ostatnia część spotkania skupia się na przekazaniu Państwu wskazówek, dotyczących możliwości poszukiwania wsparcia w sytuacji problemowej, związanej z korzystaniem przez dziecko z sieci. Poznają Państwo także źródła, dzięki którym będą mogli pogłębić swoją wiedzę w temacie.

Wykład (30 minut)

Część 1. Ochrona prywatności nastolatka w internecie

Prowadzący informuje uczestników o potrzebie ochrony prywatności nastolatków w sieci. Prezentuje zalecenia, w jaki sposób rodzic może wpłynąć na poziom bezpieczeństwa swojego dziecka online.

Slajd nr 4 prezentacji „Bezpieczeństwo dzieci w internecie. Spotkanie edukacyjne dla rodziców uczniów klas VII-VIII.”

Przykładowa wypowiedź prowadzącego:

Rodzice nastolatków powinni zwrócić uwagę na ochronę prywatności swoich dzieci. Młodzież najchętniej korzysta z serwisów społecznościowych, gdzie kształtuje swój wizerunek online. Na wizerunek ten składają się liczne treści: zdjęcia, filmy, posty, komentarze. Od ich jakości może zależeć zarówno samoocena nastolatka, jak i poczucie bycia akceptowanym. Ważne więc, by zadbać o ochronę prywatności swojego dziecka:

- *rozmawiać o tym, jak dziecko kształtuje swój wizerunek online: na czym mu zależy, jak chce być postrzegany, jakie są granice w walce o „lajki” rozumiane jako aprobata i akceptacja odbiorców (grupy rówieśniczej);*
- *przestrzegać przed publikowaniem swoich zdjęć, filmów, które mogą zostać wykorzystane przeciwko osobom je publikującym;*
- *zwracać uwagę na ustawienia prywatności w serwisach, np. ustawić widoczność galerii zdjęć tylko dla znajomych, nie udostępniać swoich danych osobowych;*
- *uczyć szacunku do siebie i innych w sieci.*

Część 2. Zawieranie znajomości online/spotkania z osobami poznanymi w internecie

Prowadzący informuje uczestników o tym, jak rozmawiać z nastolatkami o zawieraniu znajomości online. Porusza też kwestię spotkań z osobami poznanymi w sieci.

Przykładowa wypowiedź prowadzącego:

Poza rozmową na temat ochrony prywatności w sieci, rodzic powinien także omówić z dzieckiem kwestię zawierania znajomości online oraz ewentualnych spotkań z osobami poznanymi w sieci. Zaleca się, aby nauczyć dziecko zasady ograniczonego zaufania do osób poznawanych w sieci. Nigdy nie można mieć pewności, że osoba poznana w sieci jest szczerą wobec nas lub rzeczywiście jest tym, za kogo się podaje. Nie możemy być także pewni, jakie są intencje tej osoby.

Niezależnie od tego, jak wiele niebezpieczeństw może wynikać z zawierania znajomości online, młodzież takie znajomości nawiązuje. Należy więc uczulić dziecko, by nie było łatwowierne. Warto rozmawiać z dzieckiem o tym, co robi w sieci, z kim pisze, rozmawia, wymienia się SMS-ami. Aktywny udział rodzica w życiu dziecka może zminimalizować ryzyko sytuacji niebezpiecznych online.

Slajd nr 5 prezentacji „Bezpieczeństwo dzieci w internecie. Spotkanie edukacyjne dla rodziców uczniów klas VII-VIII.”

Należy także porozmawiać z nastolatkiem o ryzyku związanym ze spotkaniami z osobami poznanymi w sieci. Najlepiej, jeśli rodzic ustali z dzieckiem, że każdą propozycję spotkania omówią wspólnie. Ważne, aby uświadomić dziecku, jakie środki ostrożności należy zachować, by zminimalizować ryzyko:

- *na miejsce spotkania wybierać miejsca pełne ludzi, np. centrum handlowe;*
- *umawiać się na spotkania za dnia, kiedy jest jasno;*
- *o spotkaniu poinformować rodziców (czas i miejsce spotkania, imię i nazwisko osoby, z którą nastolatek ma zamiar się spotkać);*
- *wybrać się na spotkanie z zaufaną osobą, np. przyjaciółką, dobrym kumplem.*

Część 3. Uwodzenie w sieci

Prowadzący informuje rodziców o zjawisku groomingu. W swojej wypowiedzi może nawiązać do filmu prezentowanego na początku spotkania.

Przykładowa wypowiedź prowadzącego:

Uwodzenie dzieci i młodzieży w internecie opiera się na szczególnej relacji dorosłego z dzieckiem, która ma na celu uwiedzenie go i wykorzystanie seksualne. Wykorzystanie seksualne może przybrać formy prezentacji małoletniemu zdjęć/filmów o charakterze erotycznym/pornograficznym, wyłudzenia zdjęć dziecka o charakterze pornograficznym lub doprowadzenie do obcowania płciowego.

Uwodzenie dziecka jest to proces rozciągnięty w czasie. Sprawca nawiązuje relację z dzieckiem, zdobywa jego zaufanie, jest jego powiernikiem, okazuje troskę, zainteresowanie i zrozumienie. Wszystko po to, by uśpić czujność dziecka i móc je wykorzystać do swoich celów.

Uwodzenie dzieci jest przestępstwem, podlegającym karze do 3 lat pozbawienia wolności (art. 200a kk).

Slajd nr 6 prezentacji „Bezpieczeństwo dzieci w internecie. Spotkanie edukacyjne dla rodziców uczniów klas VII-VIII.”

W ramach ochrony dzieci przed uwiedzeniem rodzice powinni:

- *Rozmawiać z dzieckiem o zjawisku uwodzenia.*
- *Przestrzegać przed łatwowiernością. Uczyc zasady ograniczonego zaufania wobec znajomości online.*

- Rozmawiać z dziećmi o ich kontaktach z osobami poznanymi w sieci. Okazywać szczerze zainteresowanie tym, z kim dziecko komunikuje się online.
- Stworzyć warunki, by dziecko w chwili zagrożenia mogło liczyć na pomoc rodziców. Aby wiedziało, że nie zostanie ocenione przez rodzica, za to spotka się z uwagą, troską i zrozumieniem.
- Być stale uważnym na dziecko i jego potrzeby.

Część 4. Seksting

Prowadzący informuje o zjawisku sekstingu. W swojej wypowiedzi może nawiązać do filmu prezentowanego na początku spotkania.

Przykładowa wypowiedź prowadzącego:

Kolejnym zagrożeniem, które warto tu omówić jest seksting. Jest to przesyłanie lub wymiana wiadomości, zdjęć czy filmów o charakterze seksualnym za pomocą telefonów lub internetu. Z badań przeprowadzonych przez GfK Polonia w 2014 r. wynika, że 11% młodych ludzi wysłało materiały sekstingowe. Jednocześnie ponad 1/3 respondentów otrzymała tego typu zdjęcia lub filmy. Oznacza to, że zjawisko jest silnie obecne wśród młodych ludzi w Polsce. Seksting jest zagrożeniem dla prywatności i intymności dziecka.

Slajdy nr 7, 8 prezentacji „Bezpieczeństwo dzieci w internecie. Spotkanie edukacyjne dla rodziców uczniów klas VII-VIII.”

Zaleca się, aby rodzice:

- Rozmawiali z dzieckiem na temat seksualności i szacunku do własnego ciała tak, by to rodzice stanowili źródło wiedzy dla dziecka w zakresie edukacji seksualnej.
- Uczulili dziecko, jak duże ryzyko związane jest z przesyłaniem swoich intymnych zdjęć lub filmów. Wytłumaczyli dziecku, że raz przesłane w sieci zdjęcie, ktoś może wykorzystać przeciwko nam i opublikować dla szerszej grupy odbiorców. Działania takie mogą wywołać wiele nieprzyjemnych konsekwencji dla dziecka, np. cyberprzemoc, hejt.
- Wytłumaczyli dziecku, że nikt nie ma prawa żądać od niego przesyłania materiałów o charakterze intymnym.
- Wytłumaczyli dziecku, że przesyłanie tego typu zdjęć nie powinno stanowić „dowodu miłości”.
- Wzmacniali asertywność dziecka, a także jego samoocenę i szacunek do siebie.
- Zadbali, by relacja z dzieckiem stwarzała klimat otwartości, zrozumienia, zaufania. Dziecko powinno wiedzieć, że może zwrócić się do rodzica z każdym problemem, nie obawiając się krytyki i oceniania.

Część 5. Cyberprzemoc

Prowadzący zapoznaje uczestników ze zjawiskiem cyberprzemocy.

Slajd nr 9 prezentacji „Bezpieczeństwo dzieci w internecie. Spotkanie edukacyjne dla rodziców uczniów klas VII-VIII.”

Przykładowa wypowiedź prowadzącego:

Ważnym zjawiskiem, z którym styka się wiele dzieci, jest cyberprzemoc. Jest to przemoc z wykorzystaniem technologii informacyjnych i komunikacyjnych, czyli przemoc przy użyciu internetu lub telefonów. Do cyberprzemocy zaliczamy:

- wulgarne lub obraźliwe wyzwiska (np. umieszczane w komentarzach/postach w serwisach społecznościowych, np. na Facebooku),
- kompromitujące materiały (zdjęcia, filmy, memy), np. na Facebooku, Snapchacie czy Instagramie,
- podszywanie się pod kogoś w sieci, np. pisanie postów czy komentarzy w czyimś imieniu,
- wykluczenie w sieci, np. wykluczenie z grupy klasowej na Facebooku lub konwersacji grupowej w aplikacji Messenger.

Ofiarą cyberprzemocy może stać się każde dziecko. Cyberprzemoc zazwyczaj związana jest z przemocą rówieśniczą. Konflikty rówieśnicze czy pozornie głupi żart mogą przybrać formę cyberprzemocy. Krzywda wyrządzona online jest dla dziecka niezwykle trudnym doświadczeniem. Dzięki powszechnemu dostępowi do internetu, materiały krzywdzące dziecko mogą zostać kopiowane i udostępniane przez wielu użytkowników, przez co trudna dla dziecka sytuacja zwiększa swój zasięg, wywołując wiele negatywnych emocji.

Ważne, aby rozmawiać z dzieckiem na temat cyberprzemocy. Wyjaśnić, na czym polega przemoc w sieci. Przestrzegać przed podejmowaniem tego typu działań. Przedstawić konsekwencje, jakie mogą grozić sprawcy cyberprzemocy, np. konsekwencje prawne lub wydalenie ze szkoły. Udzielać natychmiastowej pomocy w przypadku, gdy dziecko padło ofiarą cyberprzemocy. Należy także uświadomić dziecku, jak ważna jest rola świadka cyberprzemocy oraz rozbudzić w dziecku wrażliwość i brak zgody na krzywdę innych. Istotne jest, by osoba będąca świadkiem cyberprzemocy nie pozostała bierna, lecz przerwała krzywdzący ciąg zdarzeń.

Slajd nr 10 prezentacji „Bezpieczeństwo dzieci w internecie. Spotkanie edukacyjne dla rodziców uczniów klas VII-VIII.”

Rolą rodzica jest udzielenie wsparcia dziecku doświadczającemu cyberprzemocy. Ważne, aby dziecko wiedziało, że nie jest samo ze swoim problemem. W tym trudnym momencie konieczne jest szczególne zaopiekowanie się dzieckiem, okazanie mu wzmożonej troski, zrozumienia i wsparcia. Jeśli dziecko doświadcza cyberprzemocy, rodzic w zależności od sytuacji może:

- zebrać dowody cyberprzemocy (wykonać printscreeny materiałów krzywdzących dziecko, zachować SMS-y, MMS-y itp.);
- skontaktować się z administratorami, moderatorami, właścicielami strony w celu usunięcia krzywdzących treści;
- skontaktować się online ze sprawcą cyberprzemocy i zażądać usunięcia krzywdzących materiałów;
- skontaktować się z odpowiednimi instytucjami czy osobami (rodzice sprawcy, szkoła, policja);
- w razie potrzeby skorzystać z konsultacji psychologa.

Część 6. Hejt

Prowadzący omawia z uczestnikami zjawisko hejtu.

Slajd nr 11 prezentacji „Bezpieczeństwo dzieci w internecie. Spotkanie edukacyjne dla rodziców uczniów klas VII-VIII.”

Przykładowa wypowiedź prowadzącego:

Ostatnio popularnym zjawiskiem w sieci stał się hejt i mowa nienawiści. Hejt to obrażanie, znieważanie, wyzywanie innych osób w sieci. Hejt może być wyrażany poprzez tekst, grafikę lub filmy.

Mowa nienawiści z kolei jest specyficzną formą hejtu. Jest to obrażanie innych osób ze względu na ich przynależność do pewnej grupy lub mniejszości, np. z powodu innego koloru skóry, religii, narodowości, orientacji seksualnej czy sprawności fizycznej.

Niekiedy hejterzy tworzą hejterskie wpisy z nudy, kierując się niewiedzą, która wyzwala strach przed nieznanym, chcą przypodobać się innym lub dlatego, że w sieci łatwiej jest kogoś obrazić niż poza nią. Hejt jest zjawiskiem bezwzględnie negatywnym. Za niektóre hejterskie działania takie, jak uporczywe nękanie, znieważanie, nawoływanie do nienawiści, znieważanie z powodu przynależności rasowej, narodowej czy wyznaniowej grożą kary opisane przepisami zawartymi w Kodeksie karnym.

**Slajd nr 12 prezentacji „Bezpieczeństwo dzieci w internecie.
Spotkanie edukacyjne dla rodziców uczniów klas VII-VIII.”**

Rolą rodzica jest:

- *Rozmawianie z dzieckiem na temat hejtu. Nauczenie dziecka, jak odróżniać hejt i jak na niego reagować.*
- *Przestrzegać przed podejmowaniem tego typu działań.*
- *Uczyć dziecko tolerancji dla innych.*
- *Reagować w sytuacji, gdy dziecko padnie ofiarą hejtu.*

**Slajd nr 13 prezentacji „Bezpieczeństwo dzieci w internecie.
Spotkanie edukacyjne dla rodziców uczniów klas VII-VIII.”**

Jak reagować na hejt? W zależności od miejsca, w którym hejt się pojawił można:

- *usuwać hejterskie wpisy lub komentarze, np. na Facebooku;*
- *blokować hejterom możliwość zamieszczania wpisów;*
- *zablokować opcję dodawania komentarzy, np. pod filmem w serwisie Youtube;*
- *zgłaszać hejt moderatorom forów internetowych czy administratorom stron/serwisów;*
- *zbierać dowody hejtu, np. robiąc printscreeny w celu przedstawienia ich odpowiednim organom prawa.*

Część 7. Niebezpieczne treści

Prowadzący informuje uczestników o zagrożeniach wynikających z kontaktu nastolatków z niebezpiecznymi treściami online.

**Slajd nr 14 prezentacji „Bezpieczeństwo dzieci w internecie.
Spotkanie edukacyjne dla rodziców uczniów klas VII-VIII.”**

Przykładowa wypowiedź prowadzącego:

Niebezpieczne treści to materiały mogące mieć negatywny wpływ na rozwój i psychikę dziecka. Można na nie trafić celowo lub przypadkowo, np. poprzez mylne wyniki wyszukiwania, spam lub reklamę. Do szkodliwych treści zalicza się:

- *treści pornograficzne;*
- *treści prezentujące przemoc i okrucieństwo, np. w filmach czy grach;*
- *treści promujące zachowania autodestrukcyjne, mogące zagrozić życiu i zdrowiu dziecka, np. samookaleczenia, wyniszczające diety lub challenges – wyzwania internetowe, np. „Niebieski wieloryb”;*
- *treści nawołujące do wrogości lub nienawiści do różnych grup społecznych, narodowościowych, religijnych.*

Kontakt z materiałami pornograficznymi może wypaczyć poglądy nastolatka na sferę seksualności, nauczyć przedmiotowego traktowania kobiet, jak również przekazać fałszywe standardy dotyczące wyglądu i seksualności człowieka. Według badań, częsty kontakt z treściami pornograficznymi może prowadzić do problemów w sferze seksualności w późniejszym wieku.

Badania wskazują także, że częsty kontakt z treściami pełnymi przemocy może mieć negatywny wpływ na psychikę dziecka, zwiększać tolerancję na przemoc i agresję, a także prowadzić do uzależnienia.

**Slajdy nr 15 - 18 prezentacji „Bezpieczeństwo dzieci w internecie.
Spotkanie edukacyjne dla rodziców uczniów klas VII-VIII.”**

Rolą rodziców w tym przypadku jest:

- *Rozmawianie z nastolatkiem na temat seksu, seksualności i cielesności. Ważne, aby to rodzic stanowił dla nastolatka źródło wiedzy w zakresie edukacji seksualnej, by dziecko nie musiało poszukiwać tej wiedzy w internecie.*

- Warto także omawiać z nastolatkiem kwestie przemocy i wpływu kontaktu z takimi treściami na człowieka. Zaleca się, aby wzbudzić czujność w nastolatku wobec wiarygodności materiałów znalezionych w sieci. Uczulić szczególnie na materiały mogące zagrozić życiu i zdrowiu dziecka.
- Szczególnie mocno zaleca się wzmacnianie w dziecku postawy tolerancyjnej, pełnej szacunku do różnych grup społecznych, narodowościowych i religijnych. Ważne także, aby samemu modelować pożądane zachowania online.
- W przypadku niebezpiecznych treści mogących znajdować się w grach komputerowych, warto posiłkować się systemem PEGI – czyli specjalnych oznaczeń znajdujących się na grach, które informują o dopuszczalnym wieku gracza, a także o zawartości gry, np. używaniu wulgaryzmów, występowaniu scen prezentujących seks czy przemoc.

Część 8. Nadużywanie internetu

Prowadzący informuje uczestników o zjawisku nadmiernego korzystania z internetu przez dzieci. Omawia objawy, zwraca uwagę na istotę alternatywnych form spędzania wolnego czasu.

Czym jest nadużywanie internetu?

Przykładowa wypowiedź prowadzącego:

Choć w internecie można robić wiele pozytywnych rzeczy: uczyć się nowych rzeczy, inspirować, prezentować swoje dokonania, komunikować się z innymi, rozwijać swoje zainteresowania, ważne, by aktywność online nie zdominowała czasu wolnego dziecka.

O nadużywaniu sieci mówimy wtedy, gdy czas i intensywność korzystania z internetu wyrywa się spod kontroli. Towarzyszy temu zaniedbywanie innych aspektów życia dziecka. Należy być szczególnie czujnym na tego typu zachowania. Niekiedy nadmierne korzystanie z sieci stanowi formę ucieczki od problemów czy trudności, np. konfliktów rówieśniczych, niepowodzeń szkolnych.

Slajd nr 19 prezentacji „Bezpieczeństwo dzieci w internecie. Spotkanie edukacyjne dla rodziców uczniów klas VII-VIII.”

Symptomy nadużywania internetu

Do symptomów nadużywania internetu zaliczyć można:

- problemy z koncentracją,
- senność,
- gorsze wyniki w nauce,
- trudności w określeniu ilości czasu spędzonego w sieci lub przekłamania w tym temacie,
- rezygnacja z innych aktywności na rzecz internetu,
- złość lub wręcz agresja jako reakcja na ograniczenie dostępu do internetu.

Slajd nr 20 prezentacji „Bezpieczeństwo dzieci w internecie. Spotkanie edukacyjne dla rodziców uczniów klas VII-VIII.”

Reagowanie w przypadku zaobserwowania objawów nadużywania internetu przez dziecko

W sytuacji, gdy rodzic zauważy, że dziecko przejawia objawy nadmiernego korzystania z sieci należy:

- Porozmawiać spokojnie z dzieckiem.
- Wy tłumaczyć, jakie są konsekwencje spędzania zbyt dużej ilości czasu online.
- Zastanowić się wspólnie z nastolatkiem, jak optymalnie zarządzać jego czasem wolnym, by zachować równowagę między czasem online i offline.

- Zachęcić nastolatka do rozwijania swoich zainteresowań poza siecią. Dobrym pomysłem będzie spędzanie wolnego czasu wspólnie z dzieckiem, przy wspólnej, ulubionej aktywności.
- Modelować właściwe zachowania, dotyczące alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

Część 9. Gdzie szukać pomocy?

Prowadzący informuje uczestników o telefonie dla rodziców i nauczycieli w sprawie bezpieczeństwa dzieci, a także innych polecanych miejscach, skąd rodzice mogą czerpać wiedzę na temat bezpieczeństwa dzieci online.

Slajd nr 21 prezentacji „Bezpieczeństwo dzieci w internecie. Spotkanie edukacyjne dla rodziców uczniów klas VII-VIII.”

Przykładowa wypowiedź prowadzącego:

Aby uzupełnić swoją wiedzę na temat bezpieczeństwa dzieci online zachęcamy do realizacji kursu „Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży online. Kurs dla profesjonalistów”, a także „Bezpiecznie Tu i Tam. Kurs internetowy dla rodziców”. Obydwa kursy wyposażą Państwa w kompleksową wiedzę na temat bezpieczeństwa dzieci.

Cennych informacji można także szukać na stronach kampanii Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę:

- **Uważni rodzice: www.uwaznirodzice.pl**
- Kampania „Myślę, więc nie ślę”
- Film „Na zawsze”: <https://www.youtube.com/watch?v=XH6MEbuvihE>

*W sytuacji trudnej, kiedy będą Państwo poszukiwać pomocy, by właściwie i mądrze wesprzeć dziecko w momencie zagrożenia jego bezpieczeństwa online, można zwrócić się do konsultantów Telefonu dla rodziców i nauczycieli w sprawie bezpieczeństwa dzieci, dzwoniąc pod bezpłatny numer **800 100 100**.*

Podsumowanie (2 minuty)

Prowadzący podsumowuje treści przekazane na spotkaniu.

Relacja rodzic – nastolatek jest niezmiernie istotna. Rolą rodzica jest dbanie o to, by relacja ta była oparta na wzajemnym szacunku, zrozumieniu i zaufaniu. Gdy jest ona prawidłowa, nastolatek może liczyć na rodzica i zwrócić się z prośbą o poradę w trudnej sytuacji online.

Załącznik:

Prezentacja multimedialna „Bezpieczeństwo dzieci w internecie. Spotkanie edukacyjne dla rodziców uczniów klas VII-VIII.”